

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, Podzáhradná u. 8, 947 01 Hurbanovo, katedra.tortenelem@gmail.com

Beküldési határidő: 2025. november 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: II.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

2. FORDULÓ – MÁTYÁS, A KIRÁLY

1) Az irodalom visszavág

(18 pont)

A Hunyadiak is többször meghílették az írókat, költőket. Az irodalom most előttük tisztelgve vág vissza – főleg a család ellenségeinek. A három alkotással kapcsolatos kérdésekre válaszoljatok a váslapra!

A,

Szilágyi
Örzsébet
Levelét megírta;
Szerelmes
Könnyével
Azt is telesírta.

Fiának
A levél,
Prága városába,
Örömhírt
Viszen a
Szomorú fogságba:

„Gyermekem!
Ne mozdulj
Prága városából;
Kiveszlek,
Kiváltlak
A nehéz rabságból.

a, Ki a mű szerzője?

b, Mi a mű címe?

c, Ki a részletekben is szereplő fiú?

d, Ki tartotta fogságban a fiút 1458 elején?

e, Nevez meg egy másik rokon személyt, aki csatlakozott a fiú kiváltásához!

f, Milyen feltételhez kötötte a fiú kiváltását a fogvatartó?

B,

„Hah! láncát tépi a
Hunyadi két fia –”
„Uram, uram, ne félj!
László, tudod, nem él
S a gyermek, az fogoly.”

„Oh adj, oh adj nekem
Hús cseppet, hű csehem!”
„Itt a kehely, igyál,
Uram, László király,
Enyhít... mikép a sír!”

Állj meg, bosszú, megállj:
Cseh földön ül a rab;
Cseh földben a király,
Mindég is ott marad,
De visszajő a rab...!

a, Ki a mű szerzője?

b, Mi a mű címe?

c, Melyik dinasztia tagja a versben szereplő László király?

d, Milyen pozíciót tölt be 1458-tól László „hű csehe”?

e, Mai álláspont szerint mi okozta László király halálát?

f, Hol van a király sírhelye?

g, Hogyan tér majd vissza Csehországba a rab? Írd le, milyen esemény játszódik majd le cseh földön a volt fogvatartó és a volt rab között!

C,

„Drága kicsiny cseh királyi leány, / két szüle csókja s a könnye után,
Kit míg a magyar föld várt és fogadott, / Kalliopé így szónokolt ott:
Más lett a hazád, nyelved s neved ím: / Légy Kunigunda helyett – ...”

a, Ki a mű szerzője?

b, Milyen szerepet töltött be a vers szerzője a hölgy mellett?

c, Milyen néven lesz ismert nálunk a cseh királyi leány? Milyen név került a kipontozott helyre?

d, Mi lesz a királylány sorsa azután, hogy Magyarországra került?

2) Titkos kulcs a kincseskamrához

(8 pont)

Mátyás király kincstárához titkos kulcs nyitotta meg az ajtót. Hogy mi a kód – mint egy bankkártya kódja, csupa szám – a következő információk segítségével tudjátok kitalálni. 16 számot kell megfejtetek a titkos kód feltöréséhez, a válaszlapon csupán az X-eket kell átírni számokra!

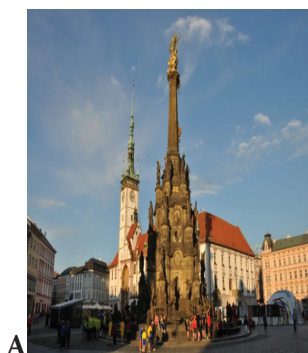
- 1) Az 1486-os törvénykönyv cikkelyeinek száma
- 2) Ennyi ezer aranyforintot fizetett Mátyás, hogy visszakapja a koronát III. Frigyesről
- 3) Ennyi éves volt Mátyás, amikor a Duna jegén királlyá választották
- 4) Ennyi évesen halt meg Janus Pannonius
- 5) Ennyi évesen lett Estei Hippolit esztergomi érsek
- 6) Ma ennyi Corvina létezéséről tudunk
- 7) Ennyi évesen halt meg Hunyadi Mátyás
- 8) Ennyi évesen lett Beatrix Mátyás felesége

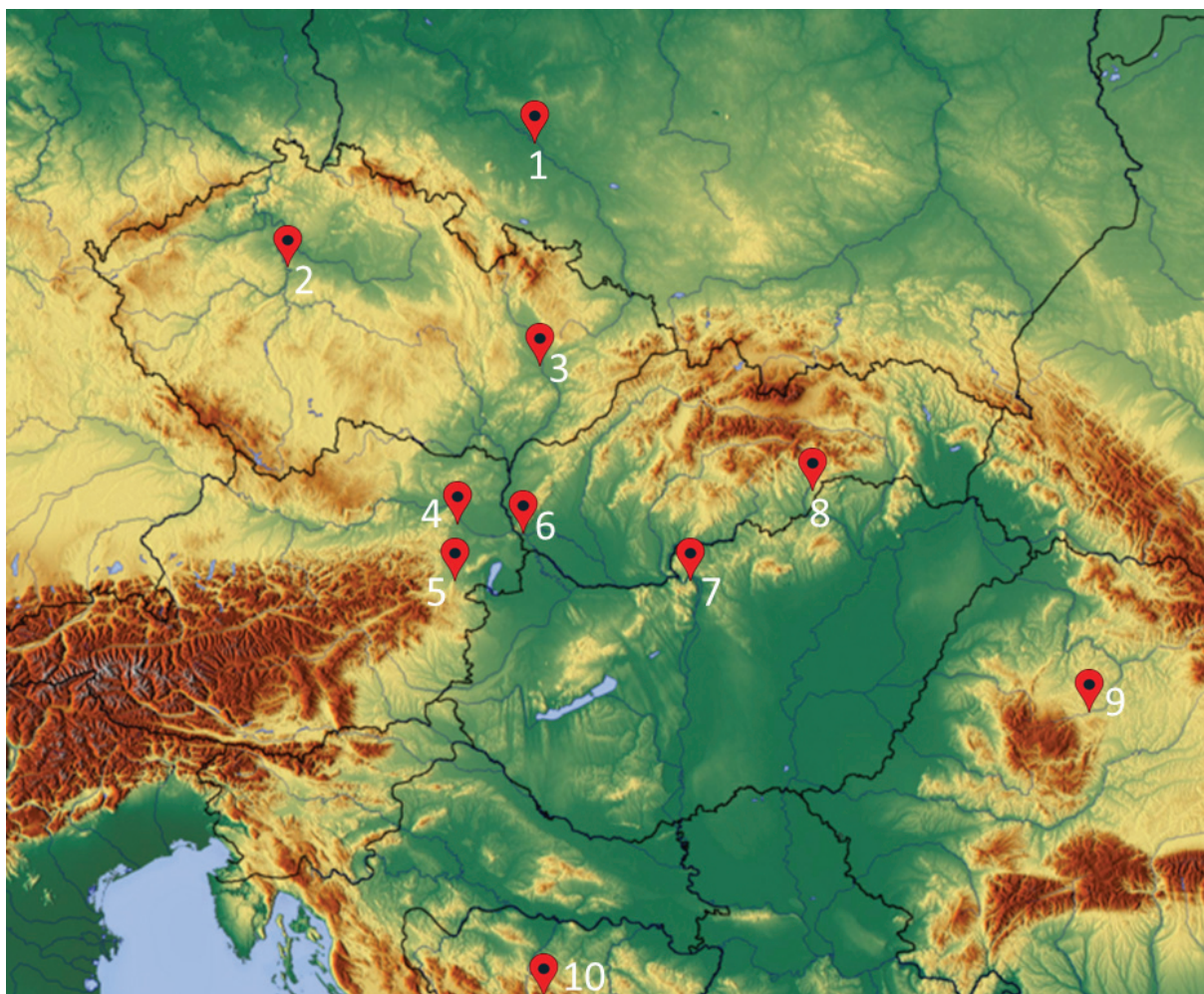
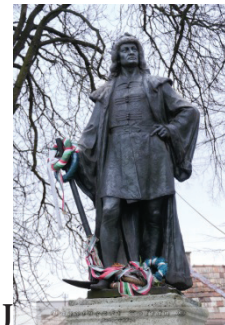

3) Mátyás nyomában

(20 pont)

Mátyás életében sok helyen megfordult. A képek segítségével keressétek meg, milyen települések bújnak meg a számokkal bejelölt helyeken, majd egy bővített mondattal tisztázzátok, miért volt a feltüntetett helyszíneken Hunyadi Mátyás! Vigyázzatok, két képpel több van a feladatlapon, mint amennyire szükségetek van!

4) Inkognitóban...

(14 pont)

Furcsa, de mégsem lehetetlen kapcsolatok a Hunyadi család tagjaival. Kik mesélnék magukról ilyen titokzatosan? Nevezd meg a személyeket!

- 1) Apám saját országában választott király, jómagam Mátyás sógora voltam egy ideig. Münsterbergi hercegi címet kaptam, nem királyit, nem lettem apám utóda a trónon. Mátyással, a magyarok királyával jó kapcsolatot áptam.
- 2) Mátyás útját egyengettem, de mikor már királyként félreállított engem, viszonyunk majdnem teljesen elmérgesedett. Később a szultán foglya lettem, van egy olyan érzésem, hogy kivégzésem attrakció lesz Konstantinápolyban.
- 3) Kisnemesi családból származom, de lettem a végek híres kapitánya. Mátyás hadvezéréként sohasem szenvedtem vereséget. Csak az a fránya agyvérzés... az döntött le a lábamról. A pálos szerzeteseket szívesen látom birtokomon.

- 4) Voltam nevelő, diplomata és magas rangú egyházi személyiség is. A királlyal való kapcsolatom változó volt, Mátyás ellen még összeesküvést is szerveztem. A pozsonyi egyetem alapításában is fontos szerepet játszottam.
- 5) Drága rokonom, kedves öcsém Mátyás, a magyarok királya. Egy vér folyik bennünk, ez bizonyítható, én is elismerem. Hogy mennyire tisztellem kedves öcsémet, egy szép, mives kardot hagyok rá, ha én meghalok.
- 6) Voltam a Hunyadiak ellensége, máskor a szövetségese is. Vezettem hadjáratot Mátyás ellen, majd Mátyásnak köszönhetően Bosznia királya is lettem. Családom a kor egyik legbefolyásosabb családja volt.
- 7) Gazdasági szakember vagyok, aki a koronavám országos felügyelője lett Mátyásnak köszönhetően. Kikeresztelkedett zsidó polgári família sarjaként szereztem megbecsülést. Nevemhez kapcsolható a pénzreform megvalósítása is Mátyás idején.
- 8) Jogtudósi pályám mellett mások biztatására kezdtem krónikát írni. Korábbi munkákat is feldolgoztam, szövegeiket is elemeztem, kiegészítettem írásaimat és sikerült elérnem, hogy nyomtatásban is megjelenjen. Munkámat királyunknak ajánlottam.
- 9) Mátyás bizalmasa voltam. Ha elmondanám, mi is a foglalkozásom, talán elhúznád a szád szélét. Személyem szent és sérthetetlen, sokan nem is vesznek komolyan. Olmützben még vallási ügyben is kikérte a véleményemet a király, a cseh husziták legnagyobb bánatára.
- 10) Rövid, nem törvényes kapcsolat fűzött Mátyáshoz. Az egész egy bécsi bállal kezdődött, majd a magyar király kegyének köszönhetően Budán és Besztercebányán éltem, szerelmünk gyümölcsét nevelve, vigyázva. Később Mátyás elragadta tőlem őt.
- 11) Elismert tudósként kerültem a király környezetébe. Megbízásából kezdtem a magyarok történetével foglalkozni, be akartam bizonyítani, hogy nem hiába tartottak olyan nagyra Itáliában. Művemet viszont csak Mátyás halála után fejeztem be.
- 12) Modern elképzelésekkel érkeztem Magyarországra. Mátyás király bőkezűen támogatta munkásságomat, Pozsonyban és Esztergomban is bizonyítottam, milyen ígéretes tudós vagyok. A későbbi korok nagy tudósai is használták írásaimat és kutatásaimat.
- 13) A sorban én vagyok a 210., de ki akartam tűnni a törökök elleni európai összefogás megszervezésével. Támogattam Mátyás királlyá választását, és nem is kellett benne csalódnom. Hű szolgája a katolikus egyháznak, az biztos, hogy Európa csak nyer vele.
- 14) Valójában Janus Pannoniusnak köszönhetem, hogy megismerkedtem Mátyás királlyal. Hálás vagyok neki, bőkezűen támogatott, ragaszkodott hozzám, elkísértem egyes hadjárataira, mert kedvelte a társaságom. Még az inkvizíció markából is kimentett.